

ÅRSPLAN FOR MISSINGMYR BARNEHAGE 2024 - 2026

Velkommen til nytt barnehageår i Missingmyr Barnehage AS

Årsplanen er en pedagogisk arbeidsplan, og det viktigste verktøyet for barnehagens personale. Årsplanen gir våre brukere informasjon om barnehagen og dens innhold, og gir mulighet til medvirkning og medbestemmelse i henhold til barnehagelovens § 4. Planen bygger på Rammeplan for barnehager, Missingmyrs virksomhetsplan og personalets faglige kunnskap. Planen er vårt overordnede redskap og skal brukes til å planlegge, dokumentere og evaluere det arbeidet som utføres i barnehagen.

Vi står igjen foran et nytt barnehageår og det gir oss nye spennende opplevelser, mer undring og hverdagsmagi sammen med barna deres. Vennskap skal etableres og bygges videre på, barna skal få mulighet til å utvikle seg som enkeltindivider samtidig som de skal tilpasse seg og fungere i fellesskap med andre barn og voksne. Å skape mestring og trygghet er sentralt i vårt arbeid med barn. Vi legger stor vekt på trygghet og fellesskap og når vi flettet det sammen med godt foreldresamarbeid, vet vi dette blir bra!

Barna har tilhørighet på ulike avdelinger her på Missingmyr. Vi har to småbarnsavdelinger; Bjørnungen og Rådyrkalven, med barn i alderen 0- 3 år. Vi har to store avdelinger; Ulvungen og Villhesten, med barn i alderen 3- 6 år. Barn og foreldre i vår barnehage, vil møte en fargerik og positiv personalgruppe med spredning i alder og ulik yrkes- og kulturell bakgrunn. Vi ønsker hver dag å gå fullt og helt inn i vårt arbeid, for å skape en best mulig hverdag for barn og foreldre! Missingmyr Barnehage AS er en del av MIGRAS, som også består av Grotterødløkka AS og Askeladden barnehage Borg AS, beliggenheter i Sarpsborg. Gjennom barnehageåret har vi et samarbeid basert på felles aktiviteter, besøk og plandager.

Trygghet og gode overganger er viktig for oss i vårt daglige arbeid med barn. Gode overganger fra hjemmet til barnehagen, overganger i hverdagen, overganger innad i barnehagen og overgangen til skole. Barn og foreldre vil møte en engasjert personalgruppe, som ønsker å skape en best mulig hverdag hver dag for barna, foreldre og personal. Tilhørighet, fellesskap, respekt for hverandre og et godt foreldresamarbeid er avgjørende for at vi sammen skal få til et innholdsrikt år som **bobler av liv og hverdagsmagi**.

§10 i barnehagens vedtekter sier: «*Hvert barn med barnehageplass skal ha minst 4 hele ferieuker i løpet av barnehageåret. I tillegg kommer 5 dager fri på grunn av planleggingsdager*». Barnehagens planleggingsdager er essensielle arenaer der hele personalgruppen er samlet. Planleggingsdagene i MIGRAS brukes til faglig utvikling. Med faglig utvikling mener vi blant annet kompetanseheving i form av kurs, IGP arbeid (individuell, gruppe og plenum), praktisk arbeid, plan og vurderingsarbeid.

Dette er planleggingsdager for barnehageåret 2024/2024:

15.- og 16.08.2024, 15.11.24, 07.03.25 og 30.05.25.

Bjørnungen, 0 - 3 år

På Bjørnungen jobber det en pedagogisk leder,
en barnehagelærer og to assistenter.

E-post: bjornungen@migras.no

Telefon: 69 28 17 80 # 5

Telefon: 92 06 42 33

Ulvungen, 3 - 6 år

På Ulvungen jobber det en pedagogisk leder,
en barnehagelærer og en assistent

E-post: ulvungen@migras.no

Telefon: 69 28 17 80 # 3

Telefon: 92 06 51 12

Rådyrkalven, 0 - 3 år

På Rådyrkalven jobber det en pedagogisk leder,
en barnehagelærer og tre assistenter.

E-post: radyrkalven@migras.no

Telefon: 69 17 28 80 # 4

Telefon: 92 06 51 07

Villhesten, 3 - 6 år

På Villhesten jobber det en pedagogisk leder,
en barnehagelærer og en assistent

E-post: villhesten@migras.no

Telefon: 69 28 17 80 # 2

Telefon: 92 03 67 42

Kontaktinformasjon til administrasjon

Missingmyr Barnehage AS

Besøksadresse:

Granittveien 9, 1640 Råde

Postadresse:

Postboks 118, 1701 Sarpsborg

Styrer:

Anne Karine Jensen

Tlf: 69 28 17 80 # 1

E-post: styrer.missingmyr@migras.no

Daglig leder:

Margaret Hestø Tlf: 69 16 10 55

E-post: migras@migras.no

Eier: Camah Holding AS

Åpningstid: 06.45- 17.00

Vurdering av fjorårets arbeid med tema «Vennskap, trygghet og fellesskap»

Vi har de siste årene vurdert ulike sider av barnehagehverdagen, og i år har vi valgt å rette fokuset mot tema vennskap, trygghet og fellesskap. Dere kan lese mer om hvordan vi generelt jobber med tema, men her har vi vurdert hvordan vi konkret har jobbet med vennskap, trygghet og fellesskap i løpet av barnehageåret 2023/2024. For å kunne dykke ned i hva alle de tre ulike ordene betyr for oss har vi tatt for oss hvert av ordene hver for seg.

Vi lærer barna at vi må lytte til hverandre når noen har noe å si, dette gjelder både voksne og barn. Vi skal ikke avbryte hverandre, men respektere hverandre og legge til rette for at alle som ønsker, har mulighet for å delta i samtaler og undringer. Da hjelper vi barna å utvikle evnen til å delta, undre seg, turtaking i samtaler og engasjement. Vi har jobbet med å få barna til å bli mer bevisst på hva det vil si å ha en venn og hva en venn betyr for hvert enkelt av oss. Bare det å ta med et annet barn med på leken, og være mer åpen for at flere kan være med på leken har veldig mye å si for alle. Vi har brukt samlingsstunder der vi har lest, dramatisert og snakket om vennskap, inkludering og det å sette egne grenser for seg selv og å respektere andres grenser.

Det er viktig å sette grenser for å få trygge barn. Med grenser i denne sammenheng handler om at barna skal ha noe å forholde seg til. Lære barna enkle måter å kommunisere grensene sine på, for eksempel ved tegn (håndflaten) eller si «slutt, stopp». Da er det viktig at vi voksne er gode rollemodeller som også viser respekt for barnas grenser, og lytter til dem. Vi har hatt lekegrupper, vi har hatt smågrupper og vi har hjulpet barna med veiledning og ideer hvordan vi skal gå fram for å finne gode løsninger i konflikter med hverandre. Vi har hatt fokus på å gjøre gode ting for hverandre, bare det å hjelpe hverandre med påkledning eller vaske hender. gi barna gleden av å ha venner og ta vare på hverandre.

Barna har lært seg å si stopp i forhold til egne grenser og å respektere når andre sier stopp. Dette kan være når noen gjør noe som ikke er greit for eksempel å ta leker fra hverandre. Vi har sammen lært hvor viktig det er å ha venn som er der for hverandre, som hjelper og som trøster når du blir lei deg. *Rammeplanen sier: «barnehagen skal framme vennskap og fellesskap. Sosialkompetanse er en forutsetning for å fungere sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskap og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill». (Rammeplan, s. 23).*

Det er viktig at barna har erfart og lært å ta med hverandre på leken og de har også erfart at hvis det ikke passer, så kan han/hun være med på leken neste gang. Vi har vært opptatt med at barna må lære å fortelle hverandre hvorfor det ikke passer. Vi ser at når barn får en forklaring på hvorfor svare blir «nei», så er det lettere for barnet å akseptere svaret.

August 2024

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
31				1. Tilvenning	2. Tilvenning
32	5. Tilvenning	6. Tilvenning	7. Tilvenning	8. Tilvenning	9. Tilvenning
33	12. Tilvenning	13. Tilvenning	14. Tilvenning	15. Planleggingsdag	16. Planleggingsdag
34	19. Tilvenning	20. Tilvenning	21. Tilvenning	22. Tilvenning	23. Tilvenning
35	26. Tilvenning	27. Tilvenning	28. Tilvenning	29. Tilvenning	30. Tilvenning

September 2024

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
36	2. Turdag/utedag	3. Varmmat	4. Lek og aktiviteter ute/inne	5. Varmmat Prosjekt	6. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
37	9. Turdag/utedag	10. Varmmat	11. Lek og aktiviteter ute/inne	12. Varmmat Prosjekt	13. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
38	16. Turdag/utedag Brannvernuke 	17. Varmmat Brannvernuke 	18. Lek og aktiviteter ute/inne Brannvernuke 	19. Varmmat Prosjekt Brannvernuke 	20. Gruppeaktiviteter Blekkspruten Brannvernuke
39	23. Turdag/utedag	24. Varmmat	25. Lek og aktiviteter ute/inne	26. Varmmat Prosjekt	27. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
40	30. Turdag/utedag				

Oktober 2024

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
40		1. Varmmat	2. Lek og aktiviteter ute/inne	3. Varmmat	4. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
41	7. Turdag/utedag	8. Varmmat	9. Lek og aktiviteter ute/inne	10. Varmmat	11. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
42	14. Turdag/utedag	15. Varmmat	16. Lek og aktiviteter ute/inne	17. Varmmat	18. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
43	21. Turdag/utedag	22. Varmmat	23. Lek og aktiviteter ute/inne	24. FN dagen Varmmat 	25. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
44	28. Turdag/utedag	29. Varmmat	30. Lek og aktiviteter ute/inne	31. Varmmat	

November 2024

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
44					1. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
45	4. Tur/utedag	5. Varmmat	6. Lek og aktiviteter ute/inne	7. Varmmat Prosjekt	8. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
46	11. Tur/utedag	12. Varmmat Prosjekt	13. Lek og aktiviteter Ute/inne	14. Pepperkakebakedag Varmmat Prosjekt 	15. Planleggingsdag Barnehagen stengt
47	18. Tur/utedag	19. Varmmat Prosjekt	20. Lek og aktiviteter ute/inne	21. Julegrantenning Varmmat Prosjekt 	22. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
48	25. Tur/utedag	26. Varmmat Prosjekt	27. Lek og aktiviteter ute/inne	28. Varmmat Prosjekt	29. Gruppeaktiviteter Blekkspruten

Desember 2024

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
49	2. Tur/utedag	3. Varmmat Prosjekt	4. Lek og aktiviteter ute/inne	5. Varmmat Prosjekt	6. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
50	9. Tur/utedag	10. Varmmat Prosjekt	11. Lek og aktiviteter ute/inne	12. Julenissebord Varmmat Prosjekt 	13. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
51	16. Tur/utedag	17. Varmmat Prosjekt	18. Lek og aktiviteter ute/inne	19. Varmmat Prosjekt	20. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
52	23. Tur/utedag	24. Julaften	25. 1. juledag	26. 2. juledag	27. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
53	30. Tur/utedag	31. Nyttårsaften			

Januar 2025

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1			1. 1. nyttårsdag	2. Varmmat Prosjekt	3. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
2	5. Tur/utedag	6. Varmmat Prosjekt	7. Lek og aktiviteter ute/inne	8. Varmmat Prosjekt	9. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
3	12. Tur/utedag	13. Varmmat Prosjekt	14. Lek og aktiviteter ute/inne	15. Varmmat Prosjekt	16. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
4	19. Tur/utedag	20. Varmmat Prosjekt	21. Lek og aktiviteter ute/inne	22. Varmmat Prosjekt	23. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
5	26. Tur/utedag	27. Varmmat Prosjekt	28. Lek og aktiviteter ute/inne	29. Varmmat Prosjekt	30. Gruppeaktiviteter Blekkspruten

Februar 2025

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
6.	3. Tur/utedag	4. Varmmat Prosjekt	5. Lek og aktiviteter ute/inne	6. Varmmat Prosjekt Samefolkets nasjonaldag 	7. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
7	10. Tur/utedag	11. Varmmat Prosjekt	12. Lek og aktiviteter ute/inne	13. Varmmat Prosjekt	14. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
8	17. Tur/utedag	18. Varmmat Prosjekt	19. Lek og aktiviteter ute/inne	20. Varmmat Prosjekt	21. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
9	24. Tur/utedag	25. Varmmat Prosjekt	26. Lek og aktiviteter ute/inne	27. Varmmat Prosjekt	28. Gruppeaktiviteter Blekkspruten

Mars 2025

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
10	3. Tur/utedag	4. Varmmat Prosjekt	5. Lek og aktiviteter ute/inne	6. Varmmat Prosjekt	7. Planleggingsdag Barnehagen stengt
11	10. Brannvernuke Tur/utedag 	11. Brannvernuke Varmmat Prosjekt 	12. Brannvernuke Lek og aktiviteter ute/inne 	13. Brannvernuke Varmmat Prosjekt 	14. Brannvernuke Gruppeaktiviteter Bleckspruter
12	17. Tur/utedag	18. Varmmat Prosjekt	19. Lek og aktiviteter ute/inne	20. Varmmat Prosjekt	21. Gruppeaktiviteter Bleckspruten
13	24. Tur/utedag	25. Varmmat Prosjekt	26. Lek og aktiviteter ute/inne	27. Varmmat Prosjekt	28. Gruppeaktiviteter Bleckspruten
14	31. Tur/utedag				

April 2025

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
14		1. Varmmat Prosjekt	2. Lek og aktiviteter ute/inne	3. Varmmat Prosjekt	4. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
15	7. Tur/utedag	8. Varmmat Prosjekt	9. Lek og aktiviteter ute/inne	10. Varmmat Prosjekt	11. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
16	14. Tur/utedag	15. Varmmat Prosjekt	16. Barnehagen stenger 12.00	17. Skjærtorsdag	18. Langfredag
17	21. 2. Påskedag	22. Varmmat Prosjekt	23. Lek og aktiviteter ute/inne	24. Varmmat Prosjekt	25. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
18	28. Tur/utedag	29. Lek og aktiviteter ute/inne	30. Varmmat Prosjekt		

Mai 2025

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
18				1. Arbeiderenes dag Barnehagen er stengt	2. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
19	5. Tur/utedag	6. Varmmat Prosjekt	7. Lek og aktiviteter ute/inne	8. Varmmat Prosjekt	9. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
20	12. Tur/utedag	13. Varmmat Prosjekt	14. Lek og aktiviteter ute/inne	15. Varmmat Prosjekt	16. Vi markerer grunnlovsdagen
21	19. Tur/utedag	20. Varmmat Prosjekt	21. Lek og aktiviteter ute/inne	22. Varmmat Prosjekt	23. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
22	26. Tur/utedag	27. Varmmat Prosjekt	28. Lek og aktiviteter ute/inne	29. Kristihimmelfartsdag Barnehagen stengt	30. Planleggingsdag Barnehagen stengt

Juni 2025

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
23	2. Tur/utedag	3. Varmmat Prosjekt	4. Lek og aktiviteter ute/inne	5. Verdens miljødag Varmmat Prosjekt 	6. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
24	9. 2.Pinsedag	10. Varmmat Prosjekt	11. Lek og aktiviteter ute/inne	12. Varmmat Prosjekt	13. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
25	16. Tur/utedag	17. Varmmat Prosjekt	18. Lek og aktiviteter ute/inne	19. Varmmat Prosjekt	20. Gruppeaktiviteter Blekkspruten
26	23. Tur/utedag	24. Varmmat Prosjekt	25. Lek og aktiviteter ute/inne	26. Varmmat Prosjekt	27 Gruppeaktiviteter Blekkspruten
27	30 Tur/utedag				

Juli 2025

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
27		1. Sommeraktiviteter	2. Sommeraktiviteter	3. Sommeraktiviteter	4. Sommeraktiviteter
28	7. Sommeraktiviteter	8. Sommeraktiviteter	9. Sommeraktiviteter	10. Sommeraktiviteter	11. Sommeraktiviteter
29	14. Sommerferie Barnehagen stengt	15. Sommerferie Barnehagen stengt	16. Sommerferie Barnehagen stengt	17. Sommerferie Barnehagen stengt	18. Sommerferie Barnehagen stengt
30	21. Sommerferie Barnehagen stengt	22. Sommerferie Barnehagen stengt	23. Sommerferie Barnehagen stengt	24. Sommerferie Barnehagen stengt	25. Sommerferie Barnehagen stengt
31	28. Velkommen tilbake fra ferie	29.	30.	31.	

Dokumentasjon og vurderinger

”Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.” (Rammeplan, s.38)

”Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen.” (Rammeplan, s. 39)

Virksomhetsplan, årsplan, månedsplan og månedspost er dokumentasjon på barnehagens innhold, oppgaver og planer. Dokumentasjon handler om å «fange» hverdagen. Vi dokumenterer hverdagen i ulike former som for eksempel dagsreferater, dagstavler, via bilder m.m. Både før og etter prosjekter henger avdelingene opp inspirasjon/dokumentasjon av hvordan prosjektet kan/har utviklet seg. Hver avdeling har sin faste prosjektvegg.

Vi observerer og dokumenterer enkeltbarns utvikling og benytter ulike verktøy som «TRAS» (Tidlig registrering av språkutvikling), «ALLE MED» (skjema som gir et helhetlig bilde av barnet og hva det mestrer) ved behov og observasjonsskjema. Disse benyttes eventuelt videre i foreldresamtaler og foresatte har rett til å se dokumentasjon om egne barn. To ganger per år inviteres foresatte til samtale med en av de ansatte på sin avdeling hvor barnets trivsel og utvikling drøftes og vurderes. Vi tilbyr også oppstarts samtale tre uker etter at barnet har startet i barnehagen.

Barnehagen arbeider systematisk med vurderingsarbeid og i etterkant av hver måned mottar foresatte en vurdering av forrige månedens arbeid fra sin avdeling. Personalet vurderer på avdelingsmøter, personalmøter og i ulike grupper, alt som skjer i hverdagen vurderes fortløpende og skriftlig gjøres. Som for eksempel måltidsituasjon, samlingsstund, dagsrytme, samspill, gruppesammensetninger, satsningsområde, månedsplaner osv. Resultatet av vurderingen legges til grunn for videre planlegging og sørger for en kontinuerlig utvikling av barnehagens arbeid som pedagogisk virksomhet.

«Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen». (Rammeplan, s. 39)

Observasjon av språk i daglig samspill

SAMSPILL Alter 2 - 3 år 1. Viser barneleik utøver for å vise sammen med andre? 2. Bruker barneleik til å vise sammen med andre? 3. Tar barneleik utøver i å vise sammen med andre? Alter 3 - 4 år 1. Viser barneleik utøver i å vise sammen med andre? 2. Bruker barneleik til å vise sammen med andre? 3. Tar barneleik utøver i å vise sammen med andre? Alter 4 - 5 år 1. Viser barneleik utøver i å vise sammen med andre? 2. Bruker barneleik til å vise sammen med andre? 3. Tar barneleik utøver i å vise sammen med andre?	SPRÅKFORSTÅELSE Alter 2 - 3 år 1. Kan barneleik utøver forstå og følge instruksjoner? 2. Kan barneleik utøver forstå og følge instruksjoner som inneholder flere trinn? 3. Kan barneleik utøver forstå og følge instruksjoner som inneholder flere trinn og som krever mer enn ett svar? Alter 3 - 4 år 1. Kan barneleik utøver forstå og følge instruksjoner? 2. Kan barneleik utøver forstå og følge instruksjoner som inneholder flere trinn? 3. Kan barneleik utøver forstå og følge instruksjoner som inneholder flere trinn og som krever mer enn ett svar? Alter 4 - 5 år 1. Kan barneleik utøver forstå og følge instruksjoner? 2. Kan barneleik utøver forstå og følge instruksjoner som inneholder flere trinn? 3. Kan barneleik utøver forstå og følge instruksjoner som inneholder flere trinn og som krever mer enn ett svar?	SPRÅKLIG BEVISSTHET Alter 2 - 3 år 1. Kan barneleik utøver forstå og følge instruksjoner? 2. Kan barneleik utøver forstå og følge instruksjoner som inneholder flere trinn? 3. Kan barneleik utøver forstå og følge instruksjoner som inneholder flere trinn og som krever mer enn ett svar? Alter 3 - 4 år 1. Kan barneleik utøver forstå og følge instruksjoner? 2. Kan barneleik utøver forstå og følge instruksjoner som inneholder flere trinn? 3. Kan barneleik utøver forstå og følge instruksjoner som inneholder flere trinn og som krever mer enn ett svar? Alter 4 - 5 år 1. Kan barneleik utøver forstå og følge instruksjoner? 2. Kan barneleik utøver forstå og følge instruksjoner som inneholder flere trinn? 3. Kan barneleik utøver forstå og følge instruksjoner som inneholder flere trinn og som krever mer enn ett svar?	KOMMUNIKASJON Alter 2 - 3 år 1. Viser barneleik utøver for å vise sammen med andre? 2. Bruker barneleik til å vise sammen med andre? 3. Tar barneleik utøver i å vise sammen med andre? Alter 3 - 4 år 1. Viser barneleik utøver for å vise sammen med andre? 2. Bruker barneleik til å vise sammen med andre? 3. Tar barneleik utøver i å vise sammen med andre? Alter 4 - 5 år 1. Viser barneleik utøver for å vise sammen med andre? 2. Bruker barneleik til å vise sammen med andre? 3. Tar barneleik utøver i å vise sammen med andre?	OPPMERKSOMHET Alter 2 - 3 år 1. Kan barneleik utøver oppmerksomhet med seg selv? 2. Kan barneleik utøver oppmerksomhet med seg selv og andre? 3. Kan barneleik utøver oppmerksomhet med seg selv og andre og andre? Alter 3 - 4 år 1. Kan barneleik utøver oppmerksomhet med seg selv? 2. Kan barneleik utøver oppmerksomhet med seg selv og andre? 3. Kan barneleik utøver oppmerksomhet med seg selv og andre og andre? Alter 4 - 5 år 1. Kan barneleik utøver oppmerksomhet med seg selv? 2. Kan barneleik utøver oppmerksomhet med seg selv og andre? 3. Kan barneleik utøver oppmerksomhet med seg selv og andre og andre?	UTTALE Alter 2 - 3 år 1. Uttaler barneleik utøver ord og setninger? 2. Uttaler barneleik utøver ord og setninger som inneholder flere ord? 3. Uttaler barneleik utøver ord og setninger som inneholder flere ord og setninger? Alter 3 - 4 år 1. Uttaler barneleik utøver ord og setninger? 2. Uttaler barneleik utøver ord og setninger som inneholder flere ord? 3. Uttaler barneleik utøver ord og setninger som inneholder flere ord og setninger? Alter 4 - 5 år 1. Uttaler barneleik utøver ord og setninger? 2. Uttaler barneleik utøver ord og setninger som inneholder flere ord? 3. Uttaler barneleik utøver ord og setninger som inneholder flere ord og setninger?	ORDPRODUKSJON Alter 2 - 3 år 1. Bruker barneleik utøver ord og setninger? 2. Bruker barneleik utøver ord og setninger som inneholder flere ord? 3. Bruker barneleik utøver ord og setninger som inneholder flere ord og setninger? Alter 3 - 4 år 1. Bruker barneleik utøver ord og setninger? 2. Bruker barneleik utøver ord og setninger som inneholder flere ord? 3. Bruker barneleik utøver ord og setninger som inneholder flere ord og setninger? Alter 4 - 5 år 1. Bruker barneleik utøver ord og setninger? 2. Bruker barneleik utøver ord og setninger som inneholder flere ord? 3. Bruker barneleik utøver ord og setninger som inneholder flere ord og setninger?	SETNINGSPRODUKSJON Alter 2 - 3 år 1. Bruker barneleik utøver ord og setninger? 2. Bruker barneleik utøver ord og setninger som inneholder flere ord? 3. Bruker barneleik utøver ord og setninger som inneholder flere ord og setninger? Alter 3 - 4 år 1. Bruker barneleik utøver ord og setninger? 2. Bruker barneleik utøver ord og setninger som inneholder flere ord? 3. Bruker barneleik utøver ord og setninger som inneholder flere ord og setninger? Alter 4 - 5 år 1. Bruker barneleik utøver ord og setninger? 2. Bruker barneleik utøver ord og setninger som inneholder flere ord? 3. Bruker barneleik utøver ord og setninger som inneholder flere ord og setninger?
--	--	--	---	---	--	--	---

INFO/EST forlag

© 2015, utgitt av EST forlag. Alle rettigheter er reservert. Dette er et utdrag av boken «TRAS» av Ingrid Isak-Hellm, utgitt av EST forlag. Boken er tilgjengelig på www.infoest.no.

1-2 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 2-3 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 3-4 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 4-5 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre.	1-2 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 2-3 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 3-4 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 4-5 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre.	1-2 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 2-3 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 3-4 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 4-5 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre.	1-2 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 2-3 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 3-4 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 4-5 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre.	1-2 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 2-3 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 3-4 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 4-5 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre.	1-2 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 2-3 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 3-4 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 4-5 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre.	1-2 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 2-3 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 3-4 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 4-5 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre.	1-2 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 2-3 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 3-4 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre. 4-5 år: 1. Sikker med andre barn. 2. Viser likeleik til å vise sammen med andre. 3. Bruker barneleik til å vise sammen med andre.
--	--	--	--	--	--	--	--

Mat og helse

«Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.» (Rammeplanen, s. 11)

Missingmyr Barnehage AS er opptatt av sunt kosthold og har et stort ønske om at barna skal ha en forståelse av uttrykket «fra jord til bord». Våren 2024 sto det nye drivhuset vårt klart og vi kan nå starte produksjonen av egen grønnsaker i en litt større skala.

Vi er en «5 om dagen»- barnehage og det innebærer at vi forplikter oss til å servere frukt og grønt til alle våre måltider. Alle våre avdelinger har egne kjøkken og barna er med i prosessen rundt mathåndtering. Vi er bevisste på hvor maten vi spiser kommer fra, og at det samsvarer med en bærekraftig utvikling. Vi har fokus på kortreist mat, handle lokalt og lage det meste av maten fra bunnen av. Vi har vår egen grillhytte hvor vi også har mulighet til å tilberede mat ute.

Vi står for og serverer frokost, lunsj og lett/fruktmåltid. Til alle måltider drikker barna vann og melk. Barna har tilgang til egne vannflasker som de drikker av ved behov gjennom dagen. I følge helsedirektoratet skal måltidene i barnehagen være en pedagogisk arena hvor barna får medvirke i mat og måltidsaktiviteter. Vi serverer minst to varmlunsmåltider i uka. Vi har felles matmeny på huset, og vi henter oppskrifter blant annet fra <https://fiskesprell.no/oppskrifter/>.

Barn og personalet forbereder dagens måltid sammen, der vi har fokus på å lage riktig mengde, slik at det kastes mindre mat. De er med og kutter grønnsaker, rører i grytene, dekker på bordet og rydder av. Vi er opptatte av at barna får i seg et variert, smaksrikt og næringsrikt måltid innenfor næringsgruppene: fisk, kjøtt, frukt, grønt og kornprodukter.

Henry - Førstehjelp for barnehagebarn er et pedagogisk læringsopplegg utviklet for barn i alderen 3-6 år. Målet er å lære de eldste barna i barnehagen om førstehjelp. Henry-opplegget er utviklet for å øke barns bevissthet om, kjennskap til og interesse for førstehjelp. Samtidig handler det om å utvikle omsorgsevne, ansvar og hjelpevilje hos barna og å spre kunnskap om Røde Kors' kjerneverdier som humanitet og nøytralitet. Ideen om at selv små barn kan ta ansvar, vise omsorg og hente hjelp er en viktig del av Henry-opplegget.

Hva vil det si å være en del av en miljøbarnehage?

«Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn. Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.»
(Rammeplanen, s. 10)

For barnehagen:

- Vi tilstreber oss å handle lokalt, og tenke globalt. Det gjør vi bl.a. gjennom samarbeid med lokale kornleverandører og Motz Bakeri i Halden/Råde Bakeri. De baker sunt og næringsrikt brød bakt med økologisk mel.
- Engasjement i alle ledd i barnehagen, slik at tiltakene som er bestemt blir gjennomført
- Alle ansatte må ha en felles forståelse for hva det vil si å være en miljøbarnehage og følge miljøhandlingsplanen barnehagen har utarbeidet
- Tenke sirkulærøkonomi, dvs gjenbruke materiale
- Barna engasjeres i miljøarbeidet og er blant annet med på miljøgjennomgang for hele barnehagen. De er «miljøpoliti» og er med og sjekker om vi følger reglene og målene vi har satt oss

For avdelingen:

- Å ha et bevisst forhold til bruk av miljøvennlige materialer, det være seg bruk og innkjøp av formingsmateriell, leker og inventar.
- Gjenbruk som en arena for mestring og læring
- Kommunisere med foresatte og andre instanser på mail, transponder eller telefon for å minimere forbruk av papir
- Begrenser bruk av plast, i form av poser, og i stedet bruke gjenbruksnett
- Vi benytter de tomme posene fra brød til å kaste brukte bleier i.
- På avdelingsmøter reflektere over avdelingens praksis slik at vi sikrer kvaliteten i miljøarbeidet.

For barna:

- Få kunnskap om hvorfor det er viktig å ivareta miljøet, som å plukke søppel når vi går på tur.
- Gi barna nødvendig verktøy for å kunne ta de rette valgene med tanke på bærekraftig utvikling i et miljøperspektiv, som ved å gi de kunnskap som at plast bruker lang tid på å brytes ned i naturen og er skadelig for dyr om de får det i seg.
- Være aktivt deltakende ved å bruke materialer igjen og igjen, kildesortere, bruke miljøstasjoner og medvirke til Missingmyr barnehages utforming av miljøhandlingsplaner.

Forts. hva vil det si å være en del av en miljøbarnehage:

For deg som jobber i barnehagen:

- Å gå foran som et godt eksempel og en god rollemodell
- At vi har et bevisst forhold til eget forbruk, både hjemme og i barnehagen
- Tilegner oss kunnskap som gjør at vi tar de riktige valgene for miljøet
- Er lojale mot det som er bestemt i fellesskap og gjennomfører tiltakene
- Reflekterer over egen praksis for å vurdere hva vi gjør bra og hva som kan bli bedre

For foresatte:

- Å delta aktivt sammen med barna og personal i arbeidet for bærekraftig utnyttelse av ressursene.
- Ikke lar motoren stå på tomgang når den står parkert
- Gå, sykle eller kjøre kollektivt til barnehagen
- Bruke gjenbruksnett til klær som skal fraktes til og fra barnehagen

På Missingmyr Barnehage AS har vi fra september 2023 til mai 2024 kompostert 86,8 kg mat og kildesortert 43,6 kg plast.

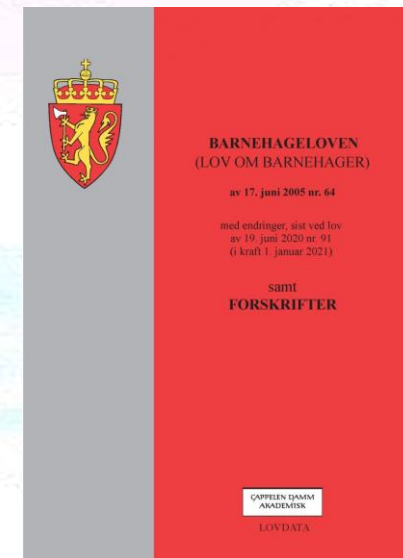

Lov om barnehager

«Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for felleskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.» (Lov om barnehager, 2006).

«Lov om Barnehager og Rammeplan for barnehager er våre styringsdokumenter. Barnehagens samfunnsmandat er nedfelt i rammeplanen, og sier at vi skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse med barnas hjem. Videre er FN barnekonvensjon også et viktig styringsdokument og sier bl.a. noe om barns rett til medvirkning. Barns rett til medvirkning er samtidig nedfelt i Barnehageloven.»

Vårt barnehagetilbud bygger på «Lov om barnehager» og «Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver». «Eier og alle som arbeider i barnehagen skal oppfylle målene og kravene i rammeplan med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse» (Rammeplan, s 15). De ansatte i barnehagen skal legge til rette for at barna skal få varierte erfaringer gjennom å reflektere over sin egen praksis og lære gjennom lek og sosialt samspill. Barna lærer å leke gjennom å tilegne seg sosiale ferdigheter og være betydningsfulle i barnegruppa. Målet er en trygg barnehage med kvalifiserte og omsorgsfulle voksne, en barnehage der barna kan lære, trives og leke.

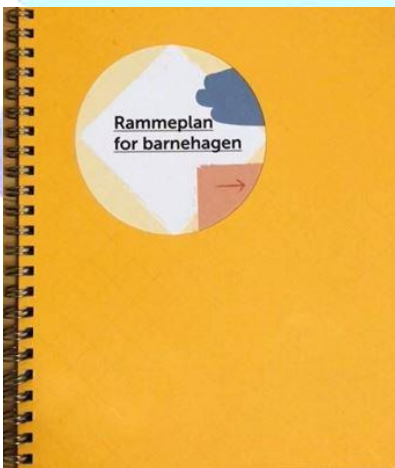

Rammeplan for barnehagen

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å utforske, leke, lære og mestre. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.» (Rammeplan, s 22)

Rammeplanen er grunnlaget for barnehagens drift og setter mål for oss som personal og barnehagens innhold. Vi utarbeidet en implementeringsplan i august 2017 hvor målet var å implementere den nye rammeplan i vår barnehage. Ordet «implementering» innebærer både planlegging, iverksetting og gjennomføring. Det handler konkret om hvordan vi skal bruke rammeplanen og hvordan vi skal jobbe med den i det praktiske arbeidet. Vi har jobbet med implementering av rammeplan på personalmøter, avdelingsmøter og i barnehagehverdagen.

Når vi har jobbet med implementeringen har vi tatt i bruk kunnskapen, verktøyene og rammeplanen er en naturlig del av barnehagehverdagen. Vi har systematisk gått igjennom rammeplanen måned for måned sammen med barna og dette blir det dokumentert i månedsplan og post.

Religionsnøytral barnehage

I barnehageloven § 1a kan eier av private barnehager bestemme i vedtektene at verdiene i loven ikke skal forankres i den kristne og humanetiske arv og tradisjon. Våre barnehager har gjort en særskilt bestemmelse ut fra denne paragrafen, noe som vil si at vi er nøytrale i forhold til religioner og livssyn. Våre verdier har ikke en religiøs eller livssynsmessig forankring.

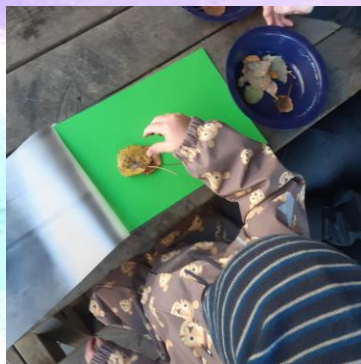
Det at vi er en religionsnøytral barnehage innebærer blant annet at vi markerer tradisjoner og begivenheter uten et religiøst innhold. Vi legger vekt på at markeringene skal inkludere alle, uavhengig av religiøs eller livssynsmessig tilhørighet. Vi formidler og snakker om ulike religioner og høytider sammen med barna, men på en kunnskapsbasert måte der de ulike religionene og livssynene presenteres på en likeverdig måte.

Prosjektarbeid

«Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser» (Rammeplan, s. 22).

I Missingmyr er vi opptatt av å tenke tverrfaglig og se sammenheng mellom de ulike fagområdene i rammeplanen. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Vi er opptatt av å inkludere barna i alt vi gjør, enten vi arbeider med språk, omsorg, mat, lek, planlegging, bærekraftig utvikling, etikk, medvirkning, demokrati eller annet. Prosjektarbeid og det daglige arbeidet skal ta utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser, synspunkter og initiativ. Vi bruker leken som utgangspunkt og det er viktig at vi veksler mellom spontane og planlagte aktiviteter. Barna oppmuntres til å stille spørsmål, søke opplevelser, ta initiativ og mestre nye ting.

Vi jobber spontant ut i fra barnas nysgjerrighet og knytter dette opp mot barnehagens planer, satsningsområder og barnas sosiale kompetanse. Det stilles store krav til personalets evne til å fange opp barnets innspill, uansett alder. Vi er støttende, veileder barna for å føre prosjektet videre og vi skal undre oss sammen med barna. Personalet skal bidra til at alle barn skal kunne oppleve glede, humor, spenning og engasjement. Vi må kontinuerlig være tilstedeværende og delaktige voksne. Det innebærer blant annet å være tålmodige, lydhøre, nysgjerrige, gode rollemodeller for å inspirere til ulike type prosjekter. Det er ikke forhåndsbestemt når eller hvordan prosjektet avsluttes, det er opp til barna og deres nysgjerrighet. Vi dokumenterer hva, hvordan og hvorfor vi har hatt de ulike prosjektene. På avdelingene synliggjøres prosjektarbeidet med blant annet begrepsplakater, film, bilder og formingsaktiviteter som barna lager på avdelingen. I månedspostene kan dere lese hvordan vi gjennomfører og dokumenterer prosjektene.

Danning

«Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.» (Rammeplan, s. 21).

For å fremme danning i barnehagen støtter personalet barnets nysgjerrighet, aktivitet og deltakelse i fellesskapet. Vi støtter og synliggjør ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet. Barna skal utvikle en forståelse av at de selv har en påvirkningskraft i fellesskapet gjennom meninger, perspektiver, ulike behov og deres evne til å kunne bidra til endringer. Vi møter og veileder barna gjennom denne utviklingen for at barna skal bli den beste utgaven av seg selv. Det legges til rette for oppgaver og aktiviteter hvor barnet føler mestring. Gjennom dannelsingsprosessen skal barna opparbeide en god selvfølelse som kan benyttes som et verktøy for å forstå både seg selv og andre. I Missingmyr barnehage skal ha tilstrekkelig kunnskap om barns danning og hvordan vi arbeider med prosessene knyttet til dette – slik sikrer vi god veiledning for barna på veien mot å bli den beste utgaven av seg selv.

Ansvar og roller

«Barnehageeieren og alle som arbeider i barnehagen, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse. Rammeplanens øvrige kapitler inneholder plikter for barnehagens personale og omfatter alle som arbeider i barnehagen.» (Rammeplan, s. 15).

I barnehagen vår har vi ulike grupperinger slik som eier/daglig leder, styrer, pedagogisk leder, førskolelærer/barnehagelærer og assistent. **Personalet** er ansvarlige for å holde seg faglig oppdatert, være gode rollemodeller, delta aktivt med refleksjon og arbeide for utvikling i takt med samfunnet.

Barnehageeier har et overordnet ansvar for å drive barnehagen etter gjeldende lover og regler.

Styrer er ansvarlig for det pedagogiske arbeidet, for personal og for de administrative oppgavene.

Pedagogisk leder er ansvarlig for å sette i gang, lede og følge opp det pedagogiske arbeidet.

Vi jobber aktivt med lederutvikling gjennom hele barnehageåret. Alle ansatte har gjennomført eget kursprogram som fokuserer på medarbeiderens oppgaver og ansvar. Dette har blant annet ført til økt fokus på struktur og organisering, tydeligere kommunikasjon og dokumentasjon, større ansvarsbevissthet og at tilbakemeldinger er «ferskvare».

Vennskap, fellesskap og inkludering

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne» (Rammeplan, s. 22-23).

Betydningen av å opparbeide seg gode relasjoner, samt føle seg inkludert i et fellesskap tidlig i livet er stor for videre sosial utvikling og kompetanse. Som et sted hvor slik relasjonsbygging og utvikling legges til rette for, er barnehagen en viktig arena for sosial lærdom i barns liv. Barna skal støttes samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. Vi har fokus på at barna skal lære seg å bygge og beholde vennskap, og dette er noe som barna øver på gjennom sosialt samspill i leken. Vi øver daglig på å vente på tur, la andre snakke ferdig, snakke hyggelig til hverandre, være en god venn og hjelpe hverandre.

Samlingsstunder og hverdagssituasjoner bruker vi til å snakke sammen om hvordan vi skal oppføre oss sammen med andre mennesker. Vi øver på å sette ord på ulike følelser, og snakker mye om hva det vil si å være en god venn. Vi undrer oss sammen med barna i forhold til hvordan det er å bli holdt utenfor i leken, og hva vi kan gjøre for å invitere barn inn i leken. For å hjelpe oss i arbeidet med tema benytter vi oss blant annet av følelsesputer som viser ulike uttrykk og følelser og «Ti små vennebøker» av Linda Palm.

Trygghetssirkelen – med fokus på barnets behov

«Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller. De skal ivareta relasjoner mellom barna i grupper, mellom barn og personalet og mellom personalet og foreldre.» (Rammeplan, s. 15)

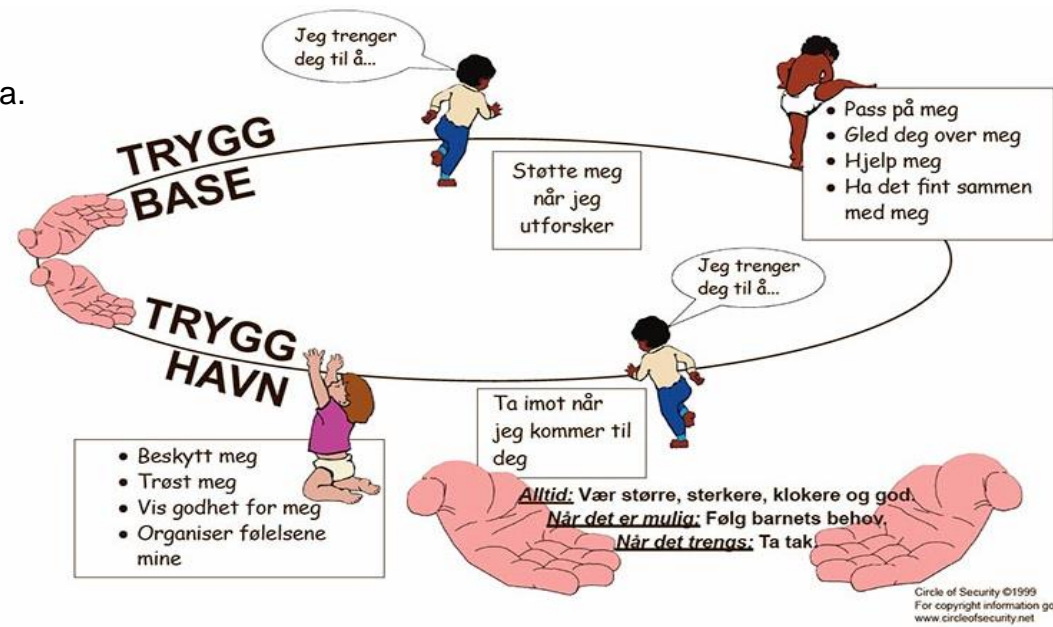
«Tilknytning og utforskning henger sammen og står i et avhengighetsforhold til hverandre. Tilknytning kan forklares ut i fra barnets avhengighet og behov for beskyttelse, mens utforskning kan forklares ut i fra barnets selvstendighet og behov for å undersøke og mestre verden.» (Brantzæg, Torsteinson, Øiestad, 2015)

Circle of Security (COS) eller **Trygghetssirkeken** som den heter på norsk er et verktøy vi bruker for å forstå og møte barnas behov.

Trygghetssirkeken er en visuell sirkel, der den voksne er den trygge og sikre havnen. For å få til dette er det svært viktig at personalet mestrer å etablere gode og trygge relasjoner til barna. Trygge relasjoner viser seg å ha stor innvirkning på barna psykiske helse og legger grunnlaget for videre emosjonell, sosial og kognitiv utvikling.

Dersom dere ønsker å lese mer om dette finner dere informasjon her:

<http://www.tilknytningspsykologene.no/>
<https://www.circleofsecurityinternational.com/>

Barn og seksualitet

«Grunnlaget for god seksuell helse legges allerede tidlig i småbarnsalder. Barna oppdager og utforsker sin egen seksualitet, kjønnsidentitet og seksuelle identitet og stiller spørsmål relatert til kropp, kjønn og reproduksjon allerede fra 3–4-årsalder. Kunnskap om kropp, følelser og relasjoner er viktige forutsetninger for at barnet utvikler mestringskompetanse for egen helse, og legger grunnlaget for en helsefremmende livsstil og valg senere i livet.» (Snakk om det! Strategi for seksuell helse, 2017-2022, s.14, Helse og omsorgsdepartementet)

Folkehelseinstituttets forskning viser at «økte kunnskaper om forebygging av seksuelle overgrep gir bedre ferdigheter i å forebygge seksuelle overgrep». (Forskning om effekt av opplærings- og informasjonstiltak om vold og seksuelle overgrep for barn og unge 2017, FHI.)

I barnehagen vår snakker vi og undrer oss sammen med barna om temaer knyttet til blant annet kroppen, følelser, grensesetting og barns rettigheter. Som et ledd for å forebygge og avdekke seksuelle overgrep, skal vi fremover ha mer fokus på temaet barn og seksualitet. Temaet skal være en naturlig del av barnehagehverdagen.

Språk og språkutvikling

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening» (Rammeplan, s. 23). «Samiske barn i barnehage skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur uavhengig av hvor i landet de bor» (Rammeplan, s. 25).

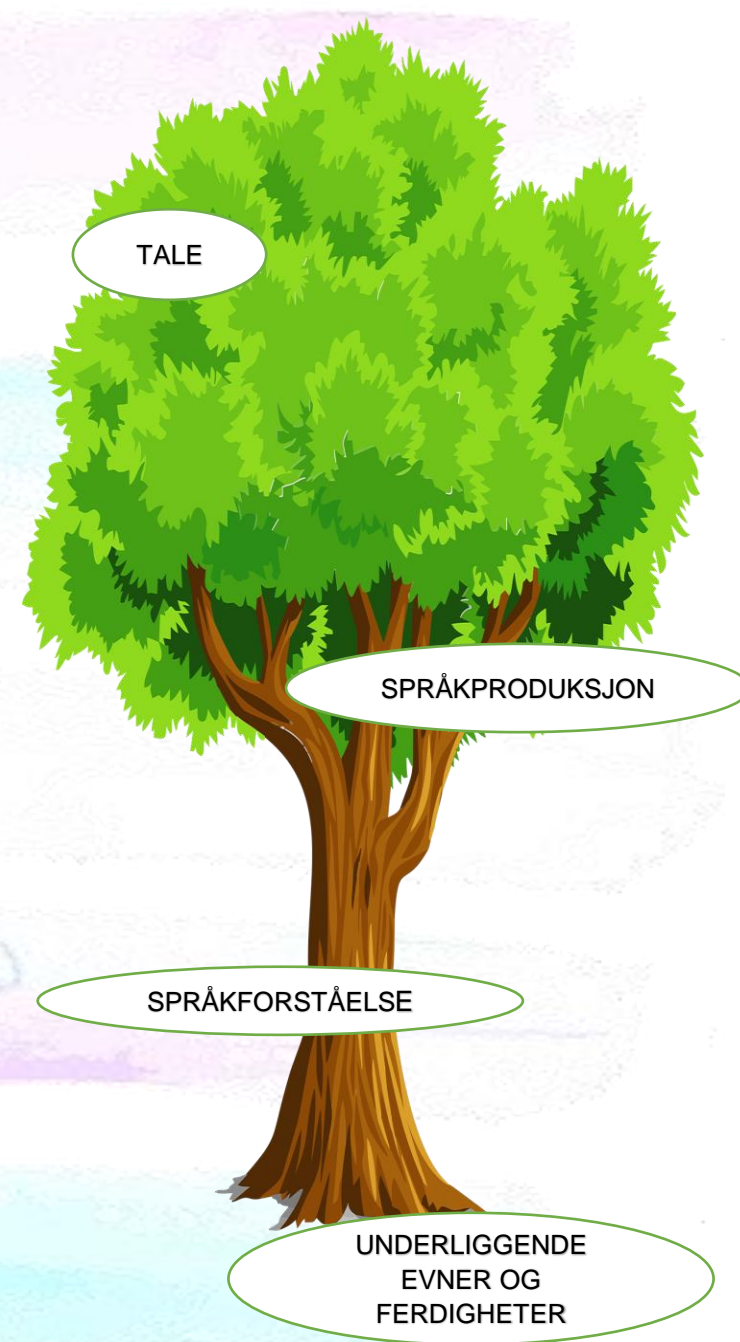
Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden for utvikling av språk. Språkarbeid foregår gjennom hele barnehagedagen – gjennom møter mellom små og store mennesker i rutinesituasjoner, «her og nå situasjoner», lek, spontane hendelser og planlagte aktiviteter. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Gjennom samlinger og arbeid i mindre grupper møter barna språket gjennom rim, regler, sanger, eventyr, tegning, lekeskrift, lese- og skriveaktiviteter, samtaler, spill, regellek og mye mer. Alle voksne skal være gode rollemodeller, skape trygghet i relasjon med barna, ha variert og gjennomtenkt utvalg av leker og materialer som stimulerer språket.

Vi er lydhøre og lyttende ovenfor barna og følger med på barnas kommunikasjon og språk. Evnen til å bruke språket er avgjørende for hvordan barnet kommuniserer med voksne og andre barn. Positive språklige forbilder er viktig å ha for at barna skal utvikle gleden av å uttrykke sine tanker, følelser, erfaringer, samtidig som de kan delta i refleksjoner og diskusjoner.

MIGRAS har utarbeidet et eget arbeidsdokument som er et pedagogisk verktøy for å kvalitetssikre arbeidet med språkutvikling. Bakgrunnen for dette språkutviklingsheftet er forskning som viser at vi i Norge jobber lite systematisk med språk. Språkutviklingsheftet gjør det enklere for oss å kartlegge og tilrettelegge for hvert enkelt barn og dets språkutvikling.

Hvordan jobber vi med språk i Missingmyr?

- Vi bruker metoder som for eksempel begrepsmodellen, NMT, ASK, språktre, bøker, lydbøker, sang og spill.
- Vi har språkgrupper med noen barn i hver gruppe som har som mål å stimulere språket på ulike måter gjennom lek og mestring.
- Vi går på tur og har språket i fokus når barna stopper opp og under seg over det de ser og lurer på.
- Vi bruker språket aktivt gjennom hverdagen og vi er bevisste på hvordan vi forklarer for barn.
- Vi bruker konkrete for å bidra til barnas forståelse, ikke bare verbalt, men også for å gi et visuelt bilde. Slik vil barna bruke flere sanser på å forstå og få en dypere mening av begrepet.
- Vi bidrar til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, vi støtter flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og utvikler barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse.

Lek og læring

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling». (Rammeplan, s.20)

I Missingmyr Barnehage AS skal vi sørge for at barna får en varierende hverdag med ulike erfaringer og opplevelser. Leken står sentralt for de fleste barn i løpet av barnehagehverdagen. Å delta i lek gir barn en følelse av glede, trivsel og livslyst i deres daglige rutine. Alt det vi tilegner oss gjennom lek, bidrar gradvis til å forme vår måte å samhandle med andre mennesker på. Derfor er det av stor betydning at voksne i barnehagen aktivt legger til rette for frilek basert på barnas interesser og premisser.

I frilek, uten voksenstyring bestemmer barna selv og kan dermed sette virkeligheten til side og ta i bruk fantasien. Leken er forbundet med lystfølelse, spenning og har derfor en sterk tiltrekningskraft på barn.

- Det typiske for frileken er at den er indremotivert, spontan og egeninitiert.
- Avdelingene er innredet for å innby til lek på barnas eget initiativ.
- Leker og aktiviteter er alltid tilrettelagt barnas nivå.
- Barnet tør å utfolde seg mer i frilek enn i lek arrangert av voksne.
- Personale er til enhver tid tilgjengelige som veiledere og innehar forskjellige roller i barnas lek. Dette skjer på barnas premisser.
- I leken bearbeider barna ting de opplever eller har opplevd. Leken bidrar til at de blant annet lærer seg å samarbeide, inngå kompromiss og forhandle med andre barn.

Likestilling og likeverd

«Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet.» (Rammeplan, s.9)

I Missingmyr Barnehage jobber vi med å fremme likeverd og likestilling på tvers av faktorer som kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk og religion. Målet er at barnas ulike perspektiver, forutsetninger og erfaringer, gjennom personalets veiledning, skal gi barna mulighet til å lære av hverandre og utvikle en dypere forståelse, respekt og empati med andre mennesker. I tillegg vil dette arbeidet kunne hjelpe barna til å utvikle et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner. Vi er bevisste på og arbeider kontinuerlig med personalets ansvar for å reflektere over egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme disse verdiene, samt ansvaret barnehagen har for å forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestengning, mobbing, krenkelser og trakassering.

«Alle barnehager, uansett eierforhold, er forpliktet til å drive barnehagen i samsvar med dette felles verdigrunnlaget; respekt for menneskeverdet og naturen, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet.» (Rammeplan, s.12)

Trygg trafikk

«Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt» (Rammeplan, s.56).

Grunnlaget for holdninger til sikkerhet legges i barnehageårene og derfor mener vi at fokus på trafikk som tema må starte tidlig. Personalet er rollemodeller som tilrettelegger for refleksjon, risikoanalyse og forståelse, til å ta andres perspektiv og til å samarbeide. Fra samfunnets side forventes det at barn fra 5 ½ års alder skal kunne ferdes på skoleveien. Trafikksikkerhet og trafikkopplæring må følgelig integreres som en del av barnehagens omsorgs- og opplæringsarbeid. Missingmyr Barnehage AS ble januar 2016 sertifisert, gjennom Trygg trafikk, som Rådes første trafikksikre barnehage! Dette gjør at små og store i barnehagen er forpliktet til å fortsette det gode arbeide med trafikksikkerhet.

Barna opplever trafikk når de er på tur, hver gang de drar til og fra barnehagen eller de erfarer trafikk gjennom lek og observasjon av hva de voksne gjør. Det er viktig for oss at barna er trygge på hvordan vi skal ferdes i trafikken. Dette gjør at vi fokuserer mye på den praktiske opplæringen i trafikken sammen med barna. Vi snakker om hvordan vi skal oppføre oss i trafikken og hva som forventes av oss i grupper eller i samlinger. Når vi går på tur er det alltid en voksen foran, en voksen i midten og en voksen som går bakerst. Voksne er tydelige rollemodeller og veiledere når vi ferdes i trafikken.

Tarkus- barnas trafikkvenn

Tarkus er vårt trafikkdyr og barnas trafikkvenn. Tarkus er et pedagogisk verktøy i form av en hånddukke. For barna er han et beltedyr med ni belter på ryggen, men når han kjører bil så har han ti belter. Da kaller han seg for et bilbeltedyr. Han er nysgjerrig, undrende og tålmodig. Tarkus er opptatt av trafikk og lærer barna hvordan de skal ferdes i trafikken. Vi bruker Tarkus aktivt blant annet i samlingsstund når vi har temaet trafikk og han er med når vi går på tur. Når vi kjører en av våre MIGRAS biler, er barna alltid sikret etter anbefalingene fra Trygg trafikk.

På Trygg Trafikk sin hjemmeside kan høre på sanger, lydbøker og lese i bøker sammen med barna: <https://www.barnastrafikkclubb.no/>

I barnehagen skal alle som kjører bil til barnehagen rygge bilen inn på parkeringsplassen. Trygg trafikk anbefaler alle å gjøre dette til en vane fordi du som sjåfør har bedre kontroll med omgivelsene foran bilen enn bak. Vi ønsker å gi våre barn trygghet rundt parkeringen både ved ankomst og avreise.

Barns medvirkning

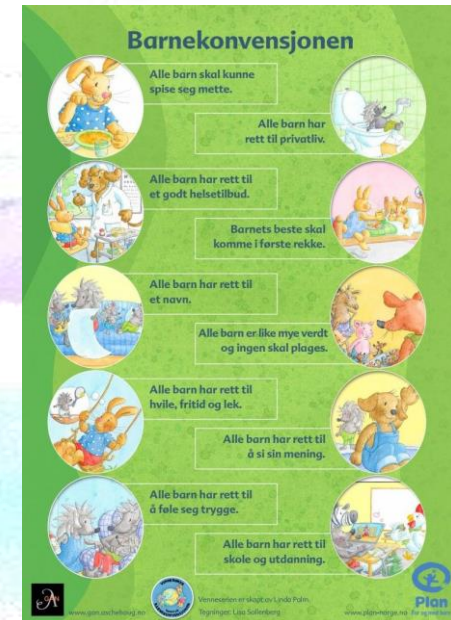
«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. Barneha geloven § 1 og § 3. Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1.» (Rammeplan, s. 27).

§ 3. Barns rett til medvirkning og hensynet til barnets beste (barneha geloven)

I følge barneha geloven skal barnets synspunkter tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet. Barna skal oppleve å bli hørt, og de skal være med å påvirke hverdagen på måter som er tilpasset barnets alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Alle skal erfare å ha innflytelse på det som skjer i barneha gen, både daglig og over lenge perioder. Dette kan for eksempel være: det å velge varmmat, turdestinasjon og prosjekt/tema. Barna skal oppleve at de blir hørt og er en del av et demokrati. Dette gjør dem mer selvstendige og i stand til å ytre sin mening i situasjoner som er viktig for dem

Dette gjør vi:

- Vi skaper tid og rom for gode samtaler, vi lytter, stiller spørsmål og gir anerkjennelse. Dette gjør vi blant annet i formelle og uformelle situasjoner i barneha gen, som for eksempel samlingsstund, rundt matbordet, påkledning, stellebordet eller på tur i skogen.
- Vi oppmuntrer til inkludering slik at barna også lar andre barn medvirke like mye.
- Vi legger til rette slik at barna hjelper til i enkle hverdagslige oppgaver.
- Vi vurderer arbeidet gjennom å reflektere over- og dokumentere arbeidet vi gjør sammen.
- Vi tar med oss det barna formidler gjennom ord og uttrykk inn i vårt vurderingsarbeid og endrer praksis ved behov.
- Vi passer på at alle barna er med på å medvirke etter barnas alder, individuelle forutsetninger, erfaringer og interesser.
- Vi har respekt og forståelse for barnas perspektiv og observerer og følger opp alle barns ulike uttrykk og behov.

Serviceerklæring

Du forventer at:

- Du og ditt barn blir møtt med åpenhet og vennlighet
- Du blir møtt av en av oss når du leverer ditt barn, med unntak av i frokosttiden
- Vi tilbyr ditt barn et variert kosthold hver dag
- Vi sikrer ditt barns behov for trygghet og omsorg
- Vi tilbyr ditt barn en variert dag med et pedagogisk tilrettelagt innhold
- Vi tilbyr oppstartsamtale, foreldresamtaler og foreldremøte i løpet av barnehageåret
- Du mottar månedsplaner i forkant og månedsposter i etterkant
- Du får innflytelse på ditt barns hverdag
- Vi dokumenterer og vurderer for å hele tiden kunne ha fremdrift i vårt pedagogiske arbeid
- Vi samarbeider med skolene i vårt nærmiljø for å kunne sikre den gode sammenhengen mellom barnehage og skole

Vi forventer at du:

- Møter oss i barnehagen med åpenhet og vennlighet
- Prater med oss om det er noe som er uklart og, eller du er usikker på noe
- Holder oss oppdatert på endringer i ditt barns liv slik at vi kan sikre så gode hverdager som mulig for ditt barn
- Respekterer anbefalte føringer vedrørende sykdom og holder syke barn hjemme
- Gir oss beskjed via transponder meldingsbok dersom barnet er sykt skal ha fri, ferie m.m.
- Gir oss beskjed om det er andre som skal levere og, eller hente ditt barn i barnehagen
- Leverer og henter ditt barn innenfor barnehagens åpningstider (06.45-17.00).
- Leser og setter deg inn i informasjonen du mottar om og fra barnehagen.
- Gir tilbakemelding på vårt arbeid gjennom brukerundersøkelsen.
- Holder orden, sikrer god oversikt og påser at ditt barn til enhver tid har nødvendig utstyr i garderoben

Foreldresamarbeid

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling» (Rammeplan, s. 29).

Foreldresamarbeid er viktig for både foresatte og personalet i barnehagen, dette for å skape et best mulig barnehagetilbud for barna. For å få dette til er det viktig at et tillitsforhold mellom barnehagen og foresatte dannes. Foresatte har kunnskap om sine egne barn som bidrar til at barnehagen kan påvirke til en god hverdag. Foresatte har, i samarbeid med de ansatte, en mulighet til å påvirke hvordan innholdet i barnehagehverdagen skal være. I vårt mål om å tilby et helhetlig tilbud er det viktig at foresatte bidrar med sine erfaringer og tanker rundt barnehagen og dens hverdag. Vi skal kunne videreutvikle oss og ønsker følgelig tilbakemeldinger fra dere foresatte.

Barnehagen møter alle foresatte med åpenhet, hvor det skal være en lav terskel for tilbakemeldinger og innspill.

Vi legger til rette for et godt samarbeid gjennom blant annet:

- å ha daglig kontakt ved levering og henting hvor det er utveksling av informasjon om for eksempel dagsform, opplevelser hjemme eller i barnehagen.
- å gi skriftlig informasjon gjennom årsplan, månedsplan og oppslagstavle på avdelingene.
- å oppfordrer til innspill og tilbakemeldinger i hverdagen.
- å arrangerer to foreldremøter i barnehageåret.
- å gjennomfører flere faste sosiale arrangementer i barnehagen.
- å tilbyr minst to foreldresamtaler i barnehageåret, og ellers ved behov.
- å gjennomfører årlige brukerundersøkelser.
- avholder FAU- og SU møter.
- å arrangere dugnadsplikt én gang pr. barnehageår.

Hva er FAU og SU?

«Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø» (Rammeplan, s. 30).

FAU er foreldrenes arbeidsutvalg og skal sikre samarbeidet mellom barnas hjem og barnehagen. Hver avdeling har en FAU representant og en vararepresentant, som velges av foresatte på første foreldremøte. Hvor hyppig FAU-møtene skal være er opp til FAU å bestemme. Jfr. Lov om barnehager, § 4. Foreldreråd og samarbeidsutvalg.

FAU står fritt til å arrangere aktiviteter for foresatte og barna utenfor barnehagens åpningstider, eller i barnehagens åpningstid etter avtale med styrer/daglig leder.

«Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnede organ. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene» (Rammeplan 2017, s. 30).

SU er samarbeidsutvalget som skal ivareta samarbeidet mellom barnehagen og foresatte og er ifølge forskriftene til barnehageloven et rådgivende, kontaktskapende og samordnede organ for partene som på ulike måter har et ansvar for barnehagens drift og innhold. SU består av en foresatt av FAU representantene, en valgt ansatt og styrer/daglig leder, slik at alle er representert. SU har som oppgave å godkjenne årsplan, være med å diskutere barnehagens ideelle grunnlag og skape kontakt mellom lokalsamfunnet og barnehagen.

Årlig brukerundersøkelse

Hvert år har vi en brukerundersøkelse der foresatte har mulighet til å gi tilbakemelding på barnehagens tilbud. Din mening er viktig for oss og gjør at vi kontinuerlig kan forbedre oss. Dette er en anonym undersøkelse, og resultatet blir tatt med i vårt vurderingsarbeid.

Missingmyr Barnehage AS

Velkommen til oss!

Avdelingene våre heter:
Bjørningen
Ulvungen
Rådyrkalven
Villhesten

Overgang fra hjem til barnehage

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.» (Rammeplan, s. 33)

Ett par uker før oppstart mottar dere et informasjonsskriv som vi kaller «Velkomstbrev». Heftet inneholder også annen nyttig informasjon om barnehagen og tilvenning/overgang fra hjem til barnehage. Det er viktig at foresatte har en positiv innstilling til barnehagen og tar seg god tid til å være sammen med barnet i oppstarten for å trygge det. Dette vil også hjelpe personalet i barnehagen til å bli godt kjent med barnet. Hvor lang tid barnet trenger for å bli trygg avhenger av barnets alder, modenhet og tidligere erfaringer. Hvert barn trenger i denne perioden ofte mye voksenkontakt. Ingen barn/foreldre er like og derfor er det umulig å gi råd som passer for alle, men vi ønsker at hvert barn og foreldrepar skal bli møtt ut fra sine behov. Å ha noen kjente ting i barnehagen gjør ofte oppstarten bedre for barnet, f.eks. smokk, bamse o.l. Minoritetsspråklige foreldre kan lage en liste over hverdagslige ord på morsmål, dersom barnet ikke kan eller forstår norsk, slik at personalet kan forstå noen av barnets ytringer og behov. Ca. 3 uker etter oppstart vil vi ha en samtale for å prate om hvordan den første tiden i barnehagen har gått.

Overgang innad i barnehagen

«Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.» (Rammeplan, s. 33)

Vi har utarbeidet et eget årshjul for å sikre en god overgang når barna skal starte på en ny avdeling, internt i barnehagen vår. Arbeidet starter allerede i mars/april måned med å besøke den nye avdelingen, for å bli kjent med barna og personalet som jobber der. Vi sørger for å flytte barna sammen med barn de kjenner godt.

Overgang fra barnehage til skole

«De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.» (Rammeplan, s. 33-34)

De eldste barna i Missingmyr Barnehage AS kalles for «Blekkspruten» og de har aktiviteter sammen en gang i uka. Tanken bak dette er at barna skal få erfaring med å være i en ensartet gruppe, og få erfaring på hva som forventes når de begynner på skolen. Råde kommune har utarbeidet en «overgangsrutine» for å sikre en gode sammenhenger mellom barnehage og skole. Dere som har Blekksprutenbarn får tilsendt «Plan for Blekkspruten» på høsten ved oppstart til nytt barnehageår.

PLAN FOR BLEKKSPRUTEN
MISSINGMYR BARNEHAGE AS

OVERGANG FRA BARNEHAGE TIL SKOLE/SFO

Blekkspruten er en gruppe for alle 5- og 6-åringer i Missingmyr barnehage AS. Det gjennomføres egne samlinger med Blekkspruten. Her får barna erfaring med å være i en ensartet aldersgruppe og de blir forberedt på hva som forventes på skolen.

Progresjon

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter» (Rammeplan, s.44).

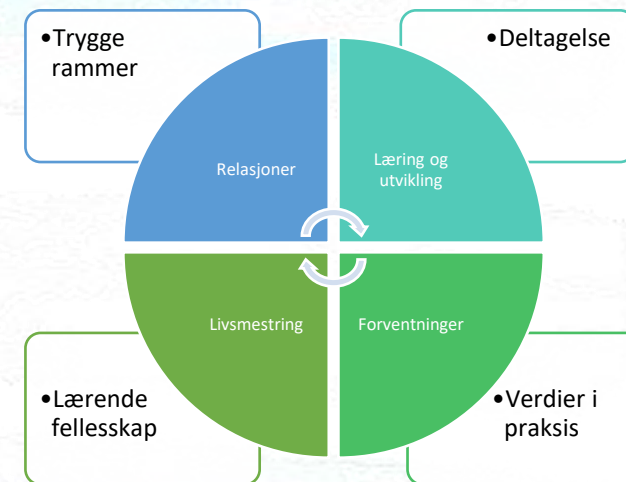
Barna skal gjøre seg erfaringer og få utfordringer som gir dem muligheter til å være i utvikling, lære nye ting, oppleve glede og mestingsfølelse. I Missingmyr tar vi utgangspunkt i barnas interesser og samtidig introduserer vi de for nye opplevelser og erfaringer når vi planlegger barnehagehverdagen. Vi legger vekt på læring gjennom lek og gode samspillsituasjoner mellom barn, og mellom barn og voksne. Vi tilrettelegger for progresjon ved å blant annet dele inn i aldersbaserte grupper, utforming av fysisk miljø, variert utvalg av materialer og arbeidsmåter. For å sikre progresjon, kartlegger vi gjennom foreldresamtaler, observasjon, kartleggings skjemaer og MIGRAS sitt eget språkhefte.

Barnehagens digitale praksis

«Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier» (Rammeplan, s.44).

Barnehagens digitale praksis skal bidra til et allsidig barnehagemiljø og legge til rette for at barn leker, lærer og utforsker gjennom digitale uttrykksformer. Arbeidet med digitale verktøy er pedagogisk begrunnet og bidrar blant annet til å styrke barns kreativitet, undring, språk og motoriske ferdigheter. Vi benytter oss blant annet av appene: «Book creator», «Drawing pad», «Kid- spiration». Med disse appene kan barna blant annet lage tankekart, bøker, bruke tegnebrett, utforske og ha individuelle prosjekter som lagres i egne mapper. Her er det kun vår egen fantasi som setter stopper. Dette er apper som barna vil kjenne igjen når de begynner på skolen. Vi bruker også PC, prosjektor, digitalt kamera m.m. Vi bruker det sammen med barna når vi skal innhente kunnskap, for eksempel knyttet til prosjektarbeid. Vi deltar og er med på undringen i læringsprosessen, slik at barna utvikler forståelse knyttet til bruken av digitale verktøy. Dette skal ikke dominere som arbeidsmåte i barnehagen, men kun være et supplement.

Alle barn skal oppleve at de er inkludert i fellesskapet ved:

Ponniene våre

«Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna opplever og utforsker naturen og naturens mangfold og får kunnskap om dyr og dyreliv.» (Rammeplan, s.52-53)

Barnehagen har egne ponniere som står på Norum Gård i Råde. Vi bruker MIGRAS bilene for å komme oss til ponniene og vi ser at dette er et veldig populært tilbud hos barna. I stallen får barna blant annet stelle og ri/kjøre vogn med ponniene, oppleve naturen og gårdsbruk samt at de lærer turtaking, samarbeid, å ha respekt for dyrene. De får også nyttig erfaring i forhold til hvilken tilnærming og plassering vi må ha i nærheten av dyr. Vi bruker alltid sikkerhetsutstyr og vi har en erfaren ansatt som er utdannet innenfor hestefaget som er tilstede sammen med oss voksne og barn.

Fra tid til annen kommer vår stallansatt til barnehagen med ponniene slik at alle barna som ønsker kan ri og komme nærmere ponniene i trygge omgivelser. Det er svært populært å få ponniene på besøk her i egen hage.

Barnehagens fagområder

Her er noen eksempler på hvordan vi jobber med fagområdene i Missingmyr Barnehage:

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold» (Rammeplan, s. 47).

Kommunikasjon, språk og tekst

«Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling» (Rammeplan, s.48).

- Vi bruker språket aktivt gjennom lek, opplevelse og læring.
- Vi bruker sang, rim, regler og dramatisering som formidlingsverktøy i hverdagen.
- Vi fokuserer på gode samtaler
- Vi bruker språket til å løse konflikter og skape gode relasjoner, på tvers av alder og kjønn.
- Vi har i MIGRAS utarbeidet et språkdokument som våre avdelinger arbeider etter.

Temaene er: «Meg selv», «Natur miljø og årstider», «Sang og musikk», samt «Mat og helse»

Nærmiljø og samfunn

«Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltagelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden» (Rammeplan, s. 56).

- Vi går på turer i nærmiljøet
- Vi oppmuntrer barna til å erfare at deres meninger teller og utgjør en forskjell i hverdagen.
- Vi gjør barna kjent med Samene som Norges urfolk, og erverve kunnskap om samisk kultur.
- Vi legger til rette for at barna skal erfare at alle opplever utfordringer.
- Vi legger til rette for at barna skal erfare at alle har like muligheter til deltagelse
- Vi legger til rette for at barna skal erverve kunnskap om lokal historie og tradisjoner.
- Vi legger til rette for kjennskap til nasjonale minoriteter.

Kropp, bevegelse, mat og helse

«Gjennom arbeid med kropp, bevegelse, mat og helse skal barnehagen bidra til at barna opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, samtidig som de blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold» (Rammeplan, s.49).

- Vi har fokus på viktigheten av gode rutiner med håndhygiene, både i forbindelse med for eksempel matlaging og dobesøk.
- Vi lager sunne og næringsrike måltider hvor all mat lages fra bunnen av, i samarbeid med barna.
- Alle avdelingene er ute i all slags vær, og benytter seg aktivt av barnehagens områder, nærområder og andre tilbud, slik at barna utvikler sine motoriske ferdigheter.

Natur, miljø og teknologi

«Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna opplever og utforsker naturen og naturens mangfold. Samtidig skal de få gode opplevelser med friluftsliv året rundt» (Rammeplan, s.52).

- Vi er en miljøbarnehage og har et sterkt fokus på bærekraftig utvikling. Dette vil dere se i barnehagen, i våre planer og praksis.
- Vi ligger godt plassert med nærhet til skog og mark. Dette legger grunnen for at vi kan utforske naturen, samtidig som vi kan bli kjent med dyr, insekter, fugler og planter.
- I 2017 ble barnehagen «Grønt flagg»- sertifisert. Du kan lese mer om hva det innebærer under barnehagens verdigrunnlag: miljøbarnehage.
- Vi bruker naturen som lekeplass når vi er på tur
- Vi er ute i barnehagen ved alle årstider og benytter ofte grillhytta til å lage mat og skape gode opplevelser.
- Vi har et sterkt fokus på kildesortering og kompostering. Vi måler opp hvor mye mat vi kaster. Videre har vi en målsetning om å minske plastbruk
- Hver avdeling har sin egen miljøhjelper i Pingla.

Etikk, religion og filosofi

«Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi» (Rammeplan, s 54).

- Vi er en religionsnøytral barnehage. Vi snakker **om** og undrer oss **over** likheter og ulikheter ved ulike religioner og livssyn.
- Vi har fokus på Barnekonvensjonen og at alle i barnehagen skal være vennlige og snille med hverandre.
- Vi skal sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra til egen og andres læring.
- Vi legger til rette for at barna har muligheter til å utforske og undre seg over alle små og store utfordringer i livet.
- Vi legger til rette for at barna erfarer å gi uttrykk for tanker og følelser
- Vi har nulltoleranse for mobbing. Vi har bestått et 3-årig nettkurs i «Barnehagemiljø og krenkelser» ved Høgskolen i Innlandet.

Kunst, kultur og kreativitet

«Gjennom arbeid med kunst, kultur og kreativitet skal barnehagen bidra til at barna tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede, samtidig som de møter et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer» (Rammeplan, s. 51).

- Vi anerkjenner det skapende og kreative barnet ved å legge til rette for at barna har mulighet til å utfolde seg på akkurat den måten de selv ønsker
- Vi benytter oss av sang, rim og regler, både eksisterende og de vi selv skaper i samarbeid under samling
- Vi har et eget snekkerverksted
- Vi benytter kunst- og håndverkmateriale, slik at barna skal kunne utforske sine kreative sider.
- Barna uttrykker seg gjennom ulik musikk og dans, vi får også et innblikk i ulike kulturer ved at vi bringer mangfold inn i alle aktiviteter.

Antall, rom og form

«Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna skal utforske og oppdage matematikk i dagligliv i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende» (Rammeplan, s. 53).

- Vi utforsker og oppdager matematiske fenomener i dagliglivet og naturen.
- Vi øver på å telle, måle og veie gjennom baking og matlaging.
- Vi utforsker for eksempel hvordan ting ser ut og sammenligner former vi finner inne og ute.
- Vi legger til rette for og gir barna tilgang til ulike typer spill, puslespill, klosser, leker og formingsmaterieill.
- Områder vi er innom er sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall m.m.

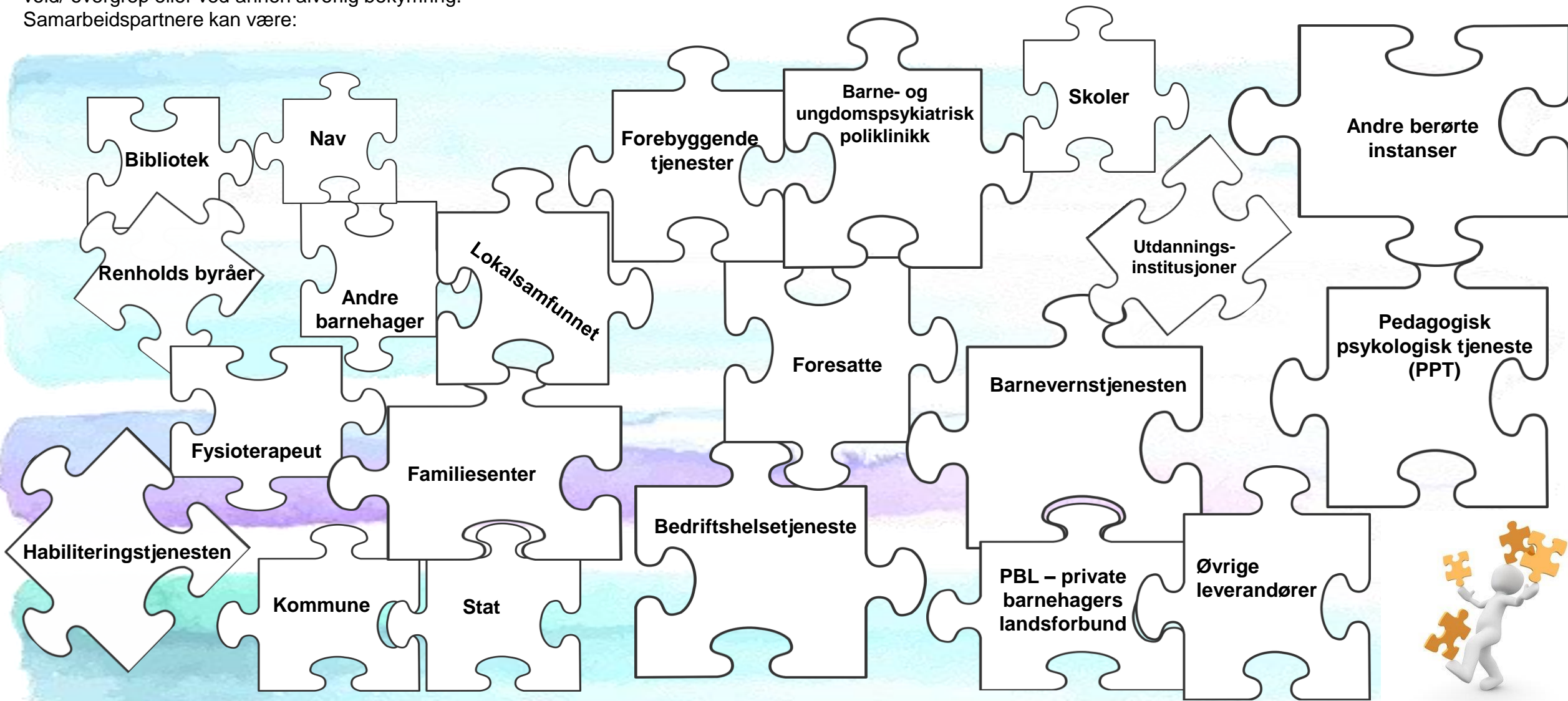

Barnehagens samarbeidspartnere

Råde kommune har et tverrfaglig samhandlingsteam som skal sikre at barna får det tilbudet de har rett på. Vi følger regler for taushetsplikt, opplysningsplikt og opplysningsrett. Samarbeid med ulike instanser er essensielt for at vi skal kunne gi et best mulig barnehagetilbud.

Barnehageloven §46 Opplysningsplikt til barnevernet sier at alle ansatte har meldeplikt til barnevernet hvis de tror at et barn er utsatt for omsorgssvikt, vold/ overgrep eller ved annen alvorlig bekymring.

Samarbeidspartnere kan være:

Lekesolen

Når du henter i barnehagen og spør «hva har du gjort i dag», svarer de fleste barna: «Jeg har bare lekt». Det barnet legger i «bare lekt» er et hav av ord og opplevelser som strekker seg langt utover «bare» ordet...

Gjort erfaring med ulike leketyper

Vært en del av fellesskapet

Vært et barn

Ledet og blitt ledet

Brukt sansene

Vist omsorg

Bygget selvfølelse

Vært kreativ

Øvd på motorikk

Blitt utfordret

Opplevd samhold

Vært nysgjerrig

Gitt av seg selv

Brukt fantasien

Tatt initiativ

Smurt sin egen mat

Øvd på selvstendighet

Utviklet seg emosjonelt og intellektuelt

Lært om egen identitet og egne grenser

Bearbeidet erfaringer og opplevelser

Tatt ansvar

Lyttet til andre

Jeg har «bare»
lekt i dag....

Kjent på mestringsfølelsen

Øvd på å gi og ta

Øvd tålmodighet

Opplevd latter og glede

Samarbeidet

Opplevd empati

Opplevd vennskap

Øvet på konsentrasjon

Bygget selvtillit

Øvet på å kommunisere

Lært om regler og normer

Lyttet til andre

Opplevd motgang og små tap

Opplevd livsglede og humor

Opplevd samspill mellom barn- barn og
voksne- barn

Vært med på å skape hverdagsmagi

Øvd på nye ord og uttrykk

